ČESKÁ REPUBLIKA

R O Z S U D E K
J M É N E M R E P U B L I K Y

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Součkové a soudců JUDr. Milana Kamlacha a JUDr. Jaroslava Vlašína v právní věci **žalobce: V. S.,** proti **žalovanému Ministerstvu vnitra se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7**, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 30. 6. 2004 č. j. 55 Az 90/2003 – 68,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 30. 6. 2004 č. j. 55 Az 90/2003 – 68 **s e z r u š u j e** a věc **s e** mu **v r a c í** k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalovaný podal včas kasační stížnost proti shora uvedenému rozsudku Krajského soudu v Brně, jímž bylo rozhodnuto takto:

I. Žaloba proti rozhodnutí žalovaného ve výroku, že se azyl podle § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu), ve znění zákona č. 2/2002 Sb., neuděluje, se zamítá.

II. Výrok, že se na cizince nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu v platném znění, se zrušuje a v této části se vrací žalovanému k dalšímu řízení.

III. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

V odůvodnění krajský soud uvedl, že žalobce se opravným prostředkem podaným dne 3. 4. 2002 domáhal přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 2. 2002 čj. OAM-685/VL-19-2002, jeho zrušení a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení. Žalovaný tvrdil, že ve správním řízení o udělení azylu byl porušen zákon č. 71/1967 Sb., správní řád, a to konkrétně § 46. Rozhodnutí správního orgánu je v rozporu se Ženevskou úmluvou, která nepochybně poskytuje též ochranu před pronásledováním soukromými osobami, za které jsou správním orgánem považováni příslušníci UCK, pokud ochrana vnitrostátní, národní, je neúčinná. V tomto případě má být aktivována ochrana sekundární, mezinárodní, formou azylu, resp. přiznání postavení uprchlíka. Rozhodnutí správního orgánu tedy není v souladu s právními předpisy, s Úmluvou o právním postavení uprchlíků, která chrání též osoby pronásledované soukromými osobami, pokud jim úřady nejsou schopny zajistit účinnou ochranu. Správní orgán věděl o tom, že žalobce se obává návratu z důvodu jeho práce u srbské policie. Toto tvrzení správní orgán dále nezkoumal, přestože to je hlavní a téměř jediný důvod jeho pronásledování. Nepřezkoumání a obejití „kolaborace“ žalobce považuje za rozporné s § 46 větou třetí správního řádu.

Po převzetí věci Krajským soudem v Brně žalobce doplnil, že rozhodnutí žalovaného napadá v celém rozsahu. Žalovaný nerespektoval § 46 správního řádu, protože jeho rozhodnutí nevycházelo ze spolehlivě zjištěného skutečného stavu věci. Žalobce v minulosti pracoval ve strukturách srbské policie, což je hlavní důvod, pro který se v zemi původu obává pronásledování. Kdyby se žalovaný věcí zabýval svědomitě a odpovědně (§ 3 odst. 3 správního řádu), musel by si obstarat informace jak od žalobce, který by upřesnil obavu z pronásledování z důvodů práce pro srbskou policii, vyhrožování jeho příbuzným atd., tak také specifické informace ze země původu, které by informovaly o případech „kolaborantů“ s bývalým režimem v Jugoslávii a byly by tak vodítkem pro rozhodnutí o udělení nebo neudělení azylu. Správní orgán se však věcí odpovědně nezabýval. Měla být rovněž v jeho případě vyslovena překážka vycestování.

Žalovaný ve vyjádření podrobně vyvracel důvody žaloby tvrzené žalobcem.

Krajský soud shledal, že žaloba není důvodná. Žalobce ničím nedoložil, že byl donucen pracovat jako policista. Rovněž ničím nedoložil svá tvrzení, která by vypovídala, resp. dokládala skutečnou, nikoli jen fiktivní obavu z jeho obvinění z kolaborace. Jedná se pouze o žalobcovo subjektivní posouzení dané situace. Žalovaný se s bezpečnostní situací v Kosovu ve svém rozhodnutí řádně vypořádal, situaci vyhodnotil z hlediska všech možných dostupných zpráv a nelze v tomto směru shledat pochybení.

Krajský soud zrušil výrok II. napadeného rozhodnutí proto, že správní orgán udělil azyl manželce žalobce R. S. a nezletilým synům, žalobce D. S. a A. S. Později udělil azyl též jeho nezletilé dceři A. S. Žalovaný těmito rozhodnutími de facto rozdělil rodinu. Takový postup je v rozporu s čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (respektování rodinného života), event. čl. 9 a 10 Úmluvy o právech dítěte (respektování práva dítěte a rodičů nebýt od sebe odděleni). Soud tak uložil žalovanému znovu otevřít otázku vyslovení překážky vycestování s ohledem na skutečnost, že rodině žalobce, manželce a třem nezletilým dětem, byl azyl udělen.

V kasační stížnosti, která byla podána proti výroku II. rozsudku krajského soudu, žalovaný uvádí, že podle jeho názoru nelze procesně oddělit výrok o neudělení azylu od výroku o překážce vycestování, resp. výroky nemohou stát samostatně s ohledem na § 28 zákona o azylu, který stanoví žalovanému povinnost uvést ve správním rozhodnutí o neudělení azylu, zda se na cizince vztahuje překážka vycestování (§ 91 zákona o azylu). Žalovaný v této souvislosti odkazuje na dva rozsudky Nejvyššího správního soudu, které tento názor podporují.

Žalovaný navíc poukazuje na vznik právní nejistoty v otázce dalšího pobytového režimu žadatele (žalobce). Není zcela jasné, jaký druh pobytu žalobci vlastně náleží. Zákonodárce nepočítal s možností tyto na sobě závislé výroky oddělovat, resp. o nich rozhodovat samostatně.

Žalovaný dále namítl, že soud neměl důvod rozhodnutí v napadené části zrušit. Soud se opíral o jediné tvrzení žalobce, uvedené zřejmě v jeho návrhu na zahájení řízení o udělení azylu, že R. S. je jeho manželkou a mají spolu děti. Na tomto údaji soud postavil své rozhodnutí, i když se žalobce v žalobě tohoto důvodu nedovolával. R. S. při pohovoru provedeném dne 21. 3. 2002 sdělila, že je provdána za B. S., který zůstal v Kosovu a o němž nic neví. Žalobce je její švagr. Poslední dítě narozené již v České republice je nemanželské a jeho otcem je český občan.

Žalovaný navrhl, aby rozhodnutí krajského soudu bylo v napadené části zrušeno a věc vrácena krajskému soudu k dalšímu řízení.

V průběhu řízení o kasační stížnosti obdržel Nejvyšší správní soud přípis Policie České republiky, Útvaru pro odhalování organizovaného zločinu, odbor V7, oddělení odhalování

a dokumentace závažné trestné činnosti, skupina Ostrava, ze dne 8. 2. 2005 ČTS: ÚOOZ 226/V7-2003. V tomto přípisu policejní orgán popisuje trestnou činnost, ze které je žalobce obviněn a dále uvádí: „V průběhu trestního řízení bylo zjištěno na základě identifikačních materiálů zaslaných v rámci mezinárodní právní pomoci ve věcech trestních příslušnými orgány mezinárodní správy v Kosovu a jejich následným srovnáním s identifikačními materiály, které měla k dispozici Policie ČR, že S. V., je ve skutečnosti S. B a v ČR se tedy již od počátku svého pobytu vydává za svého bratra, který by se měl zdržovat v Kosovu.“ Policejní orgán dodává, že tuto skutečnost lze náležitě doložit důkazy provedenými v rámci trestního řízení.

V řízení o kasační stížnosti je Nejvyšší správní soud podle § 109 odst. 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“) vázán důvody kasační stížnosti; to neplatí, bylo-li řízení před soudem zmatečné (§ 103 odst. 1 písm. c), nebo bylo-li zatíženo vadou, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé, anebo je-li napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné (§ 103 odst. 1 písm. d), jakož i v případech, kdy je rozhodnutí správního orgánu nicotné.

V projednávané věci správní orgány posuzovaly žádost o udělení azylu, který byl podán jinou osobou a stejně tak postupoval krajský soud v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného. Řízení před soudem tak bylo zatíženo vadou, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé.

Nejvyšší správní soud proto zrušil shora uvedený rozsudek krajského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 s. ř. s.). V dalším řízení krajský soud zruší rozhodnutí žalovaného pro vady řízení spočívající v tom, že řízení o udělení azylu bylo vedeno s jinou osobou.

V dalším řízení je krajský soud vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 110 odst. 3 s. ř. s.). Krajský soud rozhodne v novém rozhodnutí i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 16. března 2005

JUDr. Marie Součková
předsedkyně senátu